

Handilspolitikkur í tilafturskomnum londum

Fyri at bóta um arbeiðskorini hjá fólki í tilafturkomnum londum, eiga sosialar treytir at verða álagdar teimum, sum gera handilsavtalur við hesi lond, varð m.a. sagt á altjóða topfundinum á Christiansborg í farnu viku

Skulu framtíðar handilsavtalur eisini fevna um 'sosialar treytir', sum skulu áleggja teimum einstøku londunum grundleggjandi heimildir, eitt nú fri fakfeløg?

Kjakið um fri fakfeløg og rættindi í teimum tilafturskomnu londunum, hevur sett ilt millum partarnar á fundi á Christiansborg, har fakfeløgini stuðla sosialu treytunum, meðan stjórnirnar nokta at góðtaka tær.

Ósemjan kom rættiliga fram á Christiansborg í farnu viku, har fleiri hundrad fakfelagsfólk úr øllum heiminum fyrireikaða sosiala topfundin í hesi viku.

Tryggja rættin til fri fakfeløg

Altjóða fakfelagsamskipanin vónar, at yvirlysingin frá topfundinum fer at stuðla ST-setningin frá altjóða fakfelagssamskipanini ILO, sum m.a. tryggjar rættin at stovna fri fakfeløg.

Ein av luttakararnum Mary Seet-Chang, ambassadørur í Singapoore, ávarar móti at leggja ov stóran dent á ILO-reglurnar.

Verða hesar tiknar við í komandi handilssáttmálum, fer tað at verða brúkt av teimum, sum tosa fyri tollverju í teimum ríku londunum. Hetta fer at hava við sær, at marknaðurin fyri

vörum úr tilafturskomnu londunum verður stongdur.

- Fyri tey flestu tilafturskomnu londini snýr tað seg yvirhøvur um at skaffa arbeiðspláss. Tað verður mett sum hugmód, um vesturheimurin skal gera av, hvussu tilafturskomnu londini skulu betra um arbeiðsviðurskiftini í egnum landi, segði Mary Seet-Chang.

- Vit eiga at varðveita eina heimsufatandi fri-handils-skipan, og tí stúra tilafturskomnu londini fyri teimum sosialu treytunum, sigur Mary Seet-Chang.

Hon fekk tó aftursvar frá aðrari kvinnu á fundinum. Tað var Amanda Villatoro, LO-formaður í El Salvadore.

Virðini ikki javnt býtt

Hon segði m.a. at í nógvum latínamerikanskum londum eru hópin av virðum skapt, men at tey ikki eru rættvist býtt millum fólk.

- Eg haldi ikki, at tað snýr seg um tollverjuskipan ella ikki, men um altjóða solidaritet. Sosialu treytirnar skulu tryggja fólkinum fakliga rættindini, sum higartil hevur kúgað land okkara í 100 ár, segði Amanda Villatoro.

- Um stjórnin veit, at hon skal virða sáttmála- og verkfallsrættindini, so verður eingin trupulleiki av hesum, segði Amanda Vill-

atoro.

Fakfelagsrørslan leggur serliga dent á at fáa triggjar ILO-reglur í handilsavtalurnar: fri fakfeløg, rættin til at avtala kollektivar inn-tøkur, og forboð móti at hava børn í arbeiði.

Um eitt land ikki heldur hesar reglur, eigur tað at verða revsað í inn-tøku og í útflutningi í ávísa landinum.

200 mió. børn nýtt sum arbeiðsorka

Ein kanning um fátækraðemi í tilafturskomnu londum og í Eysturvörpuni varð lögð fram á fundinum á Christiansborg henda dagin.

Kanningin avdúkar, at børn sum arbeiðsmegi tilsamans er átta pst. av arbeiðssorkuni í heiminum - umleið 200 mió. børn.

Ringasta dømi er Siva-kasi í India, har fimm ára gomul smábørn arbeiða innan træidnaðin, og oftast undir ógvuliga vánaligum arbeiðsumstøðum.

Eftir einum mánaði doyðu 76 børn í tveimum stórum arbeiðsvanlukkum á staðnum, varð upplýst á fakliga topfundinum á Christiansborg í farnu viku.

Dagny

Hillery Clinton í Bella Centrinum:

Nýtið avlopsorkuna til sosiala menning

- Kalda kríggið er av, og nú eiga londini at nýta peningaliga avlopið av tálmaðu vápnadubbingini til, at bóta um sosiala støðið hjá teimum minni mentu, segði Hillery Clinton

Aðrenn fundirnir á altjóða sosialu ráðstevnuni í Bella Centrinum byrjaðu fyrrapartin í gjár, helt Hillery Clinton, kona forsetan í USA, eina mergjandi røðu.

Andreas Petersen, landsstýrismaður, var til staðar, og hann sigur, at fólk frammanundan høvdu fingið boð um at forsetafrúan skuldi halda røðu, og at hetta var gjørt fyri fullsettum sali.

Høvuðsboðskapurin var, at kalda kríggið nú var av, og at londini - eini 150 í tali - sum hava skrivað undir at steðga vápnadubbingini, i staðin fyri fóru at nýta orku og pening til at lyfta upp sosiala støðið í øllum londum.

Stjórnir og hjálparfelagsskapir

Hillery Clinton tosaði eisini á NGO-ráðstevnuni fyrradagin. Í Bella Centrinum í gjár, nevndi hon eisini, at kappingin millum londini átti at ganga upp á tvörs av almennum stovnum og hjálparfelagsskapum.

Eitt sindur óamerikanskelt helt hon fyrri, at tað ikki bara skuldu vera tey privatu, sum skuldi standa fyrri at bóta um sosiala viðurskiftini. Hon setti uppskot

fram, at tey privatu, saman við græsrotsrørslunum og stjórnunum í felag skulu lyfta sosiala støðið, og bera tað víðari, ið verður sett sum fyrimynd á sosialu ráðstevnuni.

Annað evnið hjá Hillery Clinton í Bella Centrinum var, at hon legði dent kvinnumál.

Hon nevndi rættin hjá kvinnum og ungum gentum at fáa útbúgving, og rættin at fáa arbeiði. Hon nevndi Jim Grant, stjóra í UNICEF, sum málrættarður hevði arbeiðið fyrri at bóta um korini hjá børnum, og á henda hátt hevði verið við til at lyfta upp sosiala støðið hjá teimum.

Hillery Clinton nevndi ikki pening ella stuðul í síni røðu. Tað fer Al Gore, varaforseti í USA, kanska at nevna í síni røðu, tá hann fær orðið seinni.

Dagny

BYGDARHÚSIÐ í Hósvík

Sera hugnaligt og nossligt hús, við øllum hentleikum, bíliga til leigu til fundarvirksemi, veitslur, brúðleyp, føðingardagar o.a.

Steintoy er í húsinum og vit kunnu borðreiða fyri 300 fólki í salinum.

Eisini leiga vit steintoy út.

BYGDARFELAGIÐ VARDIN
Tlf. 22336